

Miljøministeriet

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 6. marts 2021

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 802 (MOF alm. del) stillet 8. februar 2021 efter ønske fra ikkemedlem af udvalget (MFU) Kristian Pihl Lorentzen (V).

Spørgsmål nr. 802

"Vil ministeren oplyse, hvad der ligger til grund for Miljøstyrelsens melding om, at et omløbsstryg ved Tange Sø skal have mindst 80 pct. af Gudenåens vandføring? Og kan ministeren bekræfte, at EU's vandrammedirektiv ikke stiller krav om 80 pct. i stryg, og at det i sidste ende er en politisk beslutning, hvordan de enkelte hensyn afvejes, og i hvilken grad de miljømæssige mål i vandrammedirektivet, skal opfyldes?"

Svar

EU's vandrammedirektiv stiller ikke det eksakte krav, at et omløbsstryg uden om en vandløbsspærring skal have mindst 80 pct. af vandløbets vandføring. Jeg har forelagt Miljøstyrelsen spørgsmålet om, hvad der ligger til grund for Miljøstyrelsens vurderingen af, hvor stor en vandmængde der skal føres igennem et sådant omløbsstryg.

Miljøstyrelsen oplyser følgende: "Målet med EU's vandrammedirektiv er, at der som minimum skal opnås god økologisk tilstand for de biologiske kvalitetselementer, herunder fisk, i de målsatte vandløb. Desuden er målet, at der skal være tilstrækkelig passage (kontinuitet). Beskyttelsesniveauet for de biologiske kvalitetselementer er interkalibreret mellem medlemsstaterne, mens der for begrebet kontinuitet i Danmark tages udgangspunkt i ministeriets retningslinjer for udarbejdelse af vandområdeplanerne. For vandføringen i passager fremgår af disse retningslinjer, at den samlede reduktion af vandføringen i passagen i forhold til vandføringen i vandløbet opstrøms passagen som udgangspunkt ikke må overstige 50 % af vandløbets medianminimumsvandføring (Qmm). Samtidig skal der i vandløbet altid opretholdes en minimumsvandføring på 50 % af Qmm.

Disse retningslinjer kan i særlige tilfælde fraviges i vandløb med naturlig stor årsvariation i vandføringen, hvis Miljøstyrelsen vurderer, at det er forsvarligt i forhold til at sikre kontinuiteten i det pågældende vandløb. Der er ikke foretaget en sådan vurdering for Gudenåen ved Tange.

./.
Som grundlag for arbejdet i den af Danmarks Naturfredningsforening koordinerede arbejdsgruppe vedr. Tange Sø har Miljøstyrelsen udarbejdet et notat (version 2 af 12. januar 2021, vedlagt som bilag 1), hvor alle de foreliggende løsningsmodeller for et evt. naturgenopretningsprojekt ved Tange Sø er gennemgået og vurderet. I alt 40 løsningsmodeller eller varianter heraf er behandlet i dette notat.

For alle løsningsmodellerne er det vurderet, om de sikrer tilstrækkelig passage og grundlag for opnåelse af fisketætheder og -arter svarende til god økologisk tilstand i vandløbene opstrøms Tange sø.

I vurderingen indgår vandområdeplanernes generelle kriterier for kontinuitet i vandløbene samt foreliggende fiskebiologiske vurderinger fra det tidligere Danmarks Fiskeriundersøgelser og fra DTU-Aqua, der har landets førende forskningsmæssige ekspertise på dette fagområde.

Løsningsmodellerne opererer typisk med flere forskellige vandmængder i den foreslåede passage, oftest enten 20, 30, 80 eller 100 % af den samlede vandmængde. Ved vurdering af de konkrete løsningsforslag er der taget udgangspunkt i ovenstående retningslinjer. For de varianter af mellemlange og lange omløb, der ifølge løsningsforslagene fører 80 % eller mere af den samlede vandmængde samt løsningerne med genopretning af Gudenåens oprindelige forløb, vurderer Miljøstyrelsen, at disse løsningsmodeller vil sikre tilstrækkelig passage og grundlag for opnåelse af fisketætheder og -arter svarende god økologisk tilstand i vandløbene opstrøms Tange Sø.

Adskillige undersøgelser viser, at det mht. vandmængde er afgørende for en velfungerende fiskepassage, at passagen fører hovedparten af vandføringen i vandløbet, da fisk typisk søger at følge hovedstrømmen, samt at variationer i vandløbets vandføring afspejles i passagens vandføring, da vandrefisks bevægelser i vandsystemet især sker i forbindelse med større ændringer i vandføringen.

Miljøstyrelsen har vurderet de foreliggende løsningsmodeller ud fra beskrivelsen i forslagene, med de heri foreslåede vandføringer. Der er således ikke foretaget en nærmere vurdering af minimumsgrænsen for tilstrækkelig vandføring i de enkelte løsningsmodeller.”

Lea Wermelin

/

Peter Østergård Have